

Deviatnik pred sviatkom sv. Norberta

9 DNÍ

NA CESTE

SO SV. NORBERTOM

1. SVÄTÝ OTEC NORBERT

... ako svätý je ten, ktorý vás povolal, buďte aj vy svätí vo všetkom svojom počínaní; veď je napísané: "Buďte svätí, lebo ja som svätý."
(1Pt 1, 15-16)

Prvá invokácia, ktorou sa v litániách k svätému Norbertovi obraciame a prosíme o jeho orodovanie je „*Svätý otec Norbert*“.

Najznámejší svedok Norbertovej svätosti je jeho súčasník svätý Bernard. Keď sa opáta z Clairvaux v jednom liste raz jeden z jeho dopisovateľov, Bruno z Alteny, pýta na duchovné otázky, Bernard mu odpovie: „*Bude lepšie, keď sa spýtaš Norberta. Tento muž vie oveľa lepšie odhaliť božské tajomstvá, pretože je, ako dobre vieme, bližšie Bohu než my ...*“

Tieto Bernardove slová sú pre nás pozvaním zaoberať sa životom tohto muža „*blízkeho Bohu*“. (porov. Dominique-Marie Dauzet, Krátky životopis svätého Norberta)

Norbert úplne zasvätil svoj život Bohu a žil z intenzívneho spojenia s Ním. A toto zjednocovanie sa s Bohom a spolupráca s Jeho milosťou urobila z Norberta nového človeka, svätého človeka. Jeho svätosť pritiahla mnohých, ktorí podľa jeho príkladu sa rozhodli radikálne nasledovať Ježiša.

Od čias apoštolov nebol nikto, kto v tak krátkej dobe získal pre Krista tak mnohých, ktorí príklad napodobňovali jeho dokonalý život. (opát Herman z Tournai, Zázraky Panny Márie Laonskej)

Medzi nich patríme aj my.

Deň so svätým Norbertom:

Porozprávajme sa medzi sebou počas rekreácie alebo pri stolovaní o Norbertovej svätosti, ako ju vnímame my.

2. NORBERT, VYVOLENÁ NÁDOBA NAPLNENÁ SVÄTÝM DUCHOM

... ale keď zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami ... až po samý kraj zeme. (porov. Sk 1, 8)

Mocný Teobald opustil thierské sídlo pri brehu Marny, aby vyhľadal v Prémontré slávneho zakladateľa rádu a otvoril mu svoju dušu s jej šľachetnými túžbami, ktoré ho volali do služby Pána. Teobald si chcel vyžiadať od Norberta len radu a smernice vzhľadom na svoj budúci život. No po rozhovoroch s Božím mužom, zamyslel sa nad slovami, ktoré od neho počul, nad milosťou Božou, ktorá viedla jeho kroky tak zázračne a povzbudený príkladom i skutkami Norberta, zriekol sa všetkého čo mal a obetoval seba, aby sa mohol stať jedným zo synov Norberta.

Dielo zakladateľa rehole bolo vtedy len v začiatkoch a táto ponuka teda mohla priaznivo zapôsobiť na Norberta. *On však preniknutý Božím duchom*, túto ponuku, na prvý pohľad tak skvelú, neprijal. Vyžiadal si na rozmyslenie niekoľko dní. *Chcel sa, ako vždy, poradiť s Pánom...* Teobald s napätím každý deň očakával Norbertovu odpoveď. Konečne sa jej dočkal a znela takto: „Pane, vôľou Najvyššieho je, aby si aj naďalej nosil Kristovo jarmo v stave, v ktorom si doteraz. Ale musíš sa oženiť. Pán Boh nám zakázal miešať sa do úmyslov jeho Prozreteľnosti. On ju má i s tebou od večnosti.“ Knieža mu odpovedal: „Keď je to vôľa Božia, nechcem sa jej protiviť, ale dobre ma porozumej, ctihodný otče. Za manželku si vezmem len tú, ktorú mi ty sám zvolíš.“

Norbert mal veľkú starosť o potreby Cirkvi a svojej rehole, nerád prijímal takúto úlohu, ale nechcel sklamať, či uraziť grófa, preto sa rozhodol splniť aj túto úlohu. (porov. Život sv. Norberta, Bazil Juraj Blaško, O.Praem., str. 81-82)

Deň so svätým Norbertom:

Snažme sa ako Norbert, žiť pred Božou tvárou. V modlitbe poprosím o dary Ducha Svätého; kiež sa aj ja stanem nádobou naplnenou Jeho darmi a prinášajúcimi ovocie Ducha. Pouvažujem, čo som ešte neopustila pre Boha a čo bráni Duchu Svätému vo mne plne pôsobiť.

3. TRI ODPORÚČANIA

Pamätajte na svojich predstavených, ktorí vám hlásali Božie slovo. Dobre si všimnite, aký bol koniec ich života, a napodobňujte ich vieru. Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes a naveky! ... najlepšie je posilňovať srdce milosťou, ... ustavične prinášajme Bohu obeť chvály, totiž ovocie úst, ktoré vyznávajú jeho meno. Ale nezabúdajte na dobročinnosť a vzájomnú pomoc, lebo v takých obetách má Boh záľubu...

(porov. Hebr 13, 7-21)

Norbert chcel, aby jeho bratia umŕtvovali svoje telá pôstmi, všemožne potláčali myseľ pokorou... V kostole alebo kdekoľvek inde, kde sa mali konať alebo sláviť bohoslužby, chcel, aby sa používal šat ľanový kvôli čistote a vôbec kvôli dôstojnosti. Nariadil, aby sa to dodržiavalo vo všetkých obdobiach. Odporúčal, aby sa najviac dodržiavalo:

- *čistota okolo oltára a počas bohoslužby,*
- *náprava priestupkov a nedbalostí v kapitule aj kdekoľvek inde*
- *starostlivosť o chudobných a pohostinnosť.*

Každý má preukazovať vieru a lásku k Bohu pred oltárom, starostlivosť o seba očistou svojho svedomia a lásku k blížnemu pohostinnosťou a prijímaním chudobných. Norbert opakovane tvrdil, že žiadny dom nemôže mať nikdy väčší nedostatok, než môže zniesť, keď sa bude starostlivo usilovať o zachovanie týchto nariadení. (porov. Vita A 12)

Naše spoločenstvá charakterizuje: celoživotné hľadanie Boha, neustála konverzia života, uvažovanie o Božom slove, ako ho dokázala uskutočňovať Panna Mária, a nepretržitá modlitba a služba pri oltári.

Deň so svätým Norbertom:

Dnešný text ma vyzýva k horlivejšiemu a vernejšiemu zachovávaniu troch Norbertových odporúčaní. Čo môžem zlepšiť a prehĺbiť?

4. ZÁZRAČNE POHNUTÝ K POKÁNIU A ODPÚTANÝ OD SVETSKÝCH MÁRNOSTÍ

Potom Ježiš povedal svojim učeníkom: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho. Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?! Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov. (Mt 16, 24-27)

V roku Vtelenia Pána 1115, keď správu katolíckej cirkvi vykonával pápež Paschal, za vlády cisára Henricha mladšieho, sa v meste Xanten zaskvel Norbert... Vynikal vedomosťami i výrečnosťou... Obaja rodičia ho vzdelávali, aby sa stal duchovným, pretože mali nádej, že dokáže veľké veci... Jedného dňa na ceste do Vreden ho obklopilo temné mračno, z ktorého šľahali blesky a duneli hromy, čo bolo o to nepríjemnejšie, že bezpečné útočisko bolo ďaleko. On aj jeho sluha tým boli nadmieru vydesení, keď v tom Norbert uvidel a počul, ako priamo pred ním udrel blesk do zeme a otvoril v nej trhlinu hlbokú takmer na výšku postavy dospelého muža. Začal z nej vystupovať odporný zápach, ktorý ho celého prestúpil aj so všetkým, čo mal na sebe. On sám spadol z koňa, na ktorom sedel, a zdalo sa mu, že odkiaľsi počuje rozhnevaný hlas. Vďaka nemu sa spamätal, a náhle sa obrátil na pokánie a opakoval slová žalmistu: „*Prestaň robiť zlo, konaj dobro*“. Potom sa s myslou rozjatrenou tou udalosťou vrátil tou istou cestou späť. Doma potom naplnený myšlienkami na spásu, ktoré vzišli z bázne pred Bohom, si obliekol žinený odev pod vrchný šat a rozhodol sa napraviť svoj predchádzajúci život a kajal sa... (porov. Vita A, 1-2)

Norbert sa odvrátil od svojho predchádzajúceho spôsobu života a začal nasledovať Krista ako svoj jediný cieľ.

Deň so svätým Norbertom:

Aj ja som pozvaná k neprestajnému obráteniu. Od čoho k čomu?

5. PRAVÝ CTITEĽ BOŽEJ RODIČKY

Potom sa na nebi ukázalo veľké znamenie: Žena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd. Bola ťarchavá a kričala v bolestiach, lebo mala rodiť... I porodila syna, chlapca, ktorý má železným žezlom panovať nad všetkými národmi. A jej dieťa bolo uchvátené k Bohu a k jeho trónu. Žena potom utiekla na púšť, kde jej Boh pripravil miesto, ... (porov. Zjv 12, 1n)

Aj keď nám Norbert nezanechal skoro žiadny vlastný spis, jeho skutky k nám hovoria veľmi jasne. Od samého začiatku svojej služby sa prejavuje jeho hlboká mariánska úcta verným slávením omše *De Beata*. Postavil kostol v Prémontré zasvätený Panne Márii a rozhodol, že jej budú zasvätené aj všetky nové Rádové kostoly. Často sa obracal s prosbou k Panne Márii. V dome pre hostí v Prémontré sa štedro rozdávali milodary práve na veľké mariánske sviatky. A nakoniec, keď bol Norbert ustanovený za arcibiskupa v Magdeburgu, založil tam komunitu bratov pri kostole Panny Márie. Už v r. 1475 bolo všeobecne prijímané, že to bola práve Panna Mária, ktorá ukázal Norbertovi miesto, kde mala byť založená jeho prvá komunita, a osobne mu dal biely habit. Jemu je pripisovaný výrok: „*Nie je synom Najsvätejšej Bohorodičky ten, kto jej z celej duše neslúži. To, čo chcela Matka Božia, keď nám darovala biely habit, symbol čistoty, to nás má nadchnúť k pravej úcte k jej Nepoškvrnenému Počatiu. Ak sa viac nezapáliš tou láskou, ak vo svojich zvykoch nedosiahneš jej anjelské čnosti – si premonštrát len podľa mena a odevu.*“

Deň so svätým Norbertom:

Budem sa dnes snažiť o vrelšiu úctu k Panne Márii aj pripodobnením sa jej konkrétnou čnosťou (tichosť, pokora, služba, obetavosť, ...).

6. VÍTAZNÝ OBHAJCA TAJOMSTVA NAJSVÄTEJŠEJ SVIATOSTI, VŽDY HORIACI VRÚCNOU LÁSKOU K NEJ

Ježiš im povedal: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť... Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň... (porov. Jn 6, 35n)

Norbert vynikal mimoriadnou Eucharistickou úctou, potvrdzujú to viaceré udalosti: víťazstvo nad Tanchelmovým bludným učením; odvaha požiť Ježišovu Krv, keď do nej predtým spadol pavúk; kvapky najsvätejšej Krvi, ktoré našiel s Ludolfom na paténe vo Floreffe...

Výtvarníci, maliari a sochári zobrazujú Norberta takto: *v pravej ruke drží monštranciu, na ktorú láskyplne hľadí a v ľavej ruke drží biskupský kríž. Zdá sa, ako keby zvolával veriacich k poklone Najsvätejšej Oltárnej Sviatosti.* Pri nohách mu ležia Tanchelmove bludy, ktoré zničil čistotou svojej viery a svojím životom.

Svätý Otec František v liste zo 6. júna 2021, ktorý napísal generálnemu opátovi Jos Woutersovi pri príležitosti ohlásenia slávenia 900. výročia založenia Premonštrátskeho rádu, sa okrem iného píše: „... (Norbert) začal tiež kázať kajúcnosť a obrátenie a viesť život modlitby a umŕtvovania. Zároveň – čo v tom čase nebolo bežnou praxou – slúžil často, ak nie denne, Eucharistiu. Komunity Vášho rádu prijali toto dedičstvo a po deväťsto rokov uskutočňovali svoje poslanie v duchu Reguly sv. Augustína a vo vernosti meditácii a kázaniu evanjelia. Čerpali pri tom z eucharistického mystéria, prameňa a vrcholu života Cirkvi.“

„Ak máš pred očami najsvätejšie Telo Kristovo, alebo ak Ono dokonca spočíva v tvojom srdci, sústreď sa čo najviac a podriadiť tomuto nebeskému Host'ovi všetky svoje duševné schopnosti, predovšetkým vôľu, zo srdca k nemu vysielaj vrúcne city.“ (Sv. Norbert)

Deň so svätým Norbertom:

Budem sa snažiť o živú vieru a hlbokú úctu k Eucharistickému Ježišovi.

7. ANJEL POKOJA ZMIERUJÚCI NEPRIATEĽOV

Lebo nás ženie Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli. A zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych... Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia. Ved' v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia. Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom! (porov. 2Kor 5, 14-20)

Svätý Otec František v liste zo 6. júna 2021, ktorý napísal generálnemu opátovi Jos Woutersovi pri príležitosti ohlásenia slávenia 900. výročia založenia Premonštrátskeho rádu, sa okrem iného píše: „Norbertove životopisy rozprávajú o tom, ako liečil chorých pozdĺž cesty, vyhánal zlých duchov a **dokázal uzmierovať dávne spory medzi urodzenými rodinami**. Tieto zmierenia prinášali pokoj na území, kde obyvateľstvo veľmi trpelo neustálymi miestnymi vojnami. **Norbert je preto považovaný za apoštola pokoja**. Uskutočňoval Božie dielo a konal v mene Kristovej lásky. Podľa tvrdenia dávnych autorov sa Norbert vždy najskôr utiahol v modlitbe, až potom sa vydával sprostredkovať zmierenie, napomáhať mu a obnovovať pokoj. Vraj tiež stále verne slávil Eucharistiu, aby sa stretával s Pánom, ktorého dielo si prial vykonávať.“

Existuje príslovie: „Milosrdná láska začína doma.“ Keď to uplatníme na oblasť zmierenia a pokoja, sme povolaní, aby sme sa predovšetkým zmierili so sestrami, s ktorými žijeme v našich komunitách, ak je to potrebné. Všetci sme len ľudia, náchylní k rôznym slabostiam, a preto je ťažké si prestaviť kláštor bez konfliktov, ktoré je potrebné urovnať... záležitosti zmierenia a nastolenia pokoja sú širokým poľom našej pôsobnosti. (porov. Ve stopách svätého Norberta, str. 50)

Deň so svätým Norbertom:

Aj mne je zverená služba zmierenia. Ako ju naplňam vo svojom živote?

8. VERNÝ SYN SVÄTEJ CIRKVI

Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu... všetko mali spoločné. Apoštoli veľkou silou vydávali svedectvo o zmŕtvychvstaní Pána Ježiša a na všetkých spočívala veľká milosť, veď medzi nimi nebolo núdzneho, lebo všetci, čo mali polia alebo domy, predávali ich a čo za ne utržili, prinášali a kládli apoštolom k nohám, a rozdeľovalo sa každému podľa toho, kto ako potreboval. (Sk 4, 32-35)

Norbert bol verným služobníkom evanjelia a milujúcim synom Cirkvi, poslušným pápežovi. (Svätý Otec František v liste zo 6. júna 2021 generálnemu opátovi Jos Woutersovi)

Na základe nášho sľubu máme povinnosť poslúchať Svätého Otca ako nášho najvyššieho predstaveného. Túto povinnosť chceme plniť verne. Na prehĺbenie tejto poslušnosti chceme všetky jeho poučenia, ktoré sa predkladajú v dokumentoch Svätej Stolice, prijať, študovať a plniť. (Konšt. čl. 120)

Deň so svätým Norbertom:

Pouvažujme nad slovami Svätého Otca Františka, ktoré predniesol počas audiencie Rádu premonštrátov, 22. 09. 2022:

- *Misijná snaha premonštrátskeho rádu sa premieta do konkrétnych rozhodnutí v sociálnej, ekonomickej a kultúrnej oblasti; ekonomická činnosť rádu nemôže byť v rozpore s jej duchovným cieľom... Pri výbere spôsobu zarábania peňazí si treba položiť otázku: aký to bude mať vplyv na ľudí v danej oblasti? Aké dôsledky to bude mať pre chudobných, pre našich hostí, pre návštevníkov? Sú naše rozhodnutia prejavom evanjeliovej jednoduchosti? Podporujú pohostinnosť a bratský život?*
- *Prvé povolanie Norberta a jeho učeníkov v deň Vianoc navždy viaže váš Rád k tajomstvu Vtelenia. Nech vo vás jednoduchosť a chudoba Betlehema vyvolá zmysel pre ľudské spoločenstvo. Nech vás materská prítomnosť najsvätejšej Márie vedie na ceste viery a starostlivej lásky. Nech vám Matka Kristova a Cirkev pomôžu stať sa plne ľudskými, aby ste boli dôveryhodnými svedkami evanjelia.*

9. VZOR REHOĽNÍKOV

Potom vystúpil na vrch, povolal k sebe tých, ktorých sám chcel, a oni prišli k nemu. (Mk 3, 13)

Svätý Otec František v liste generálnemu opátovi Jos Wouters zo 6. júna 2021 píše: „*Váš zakladateľ žil v mnohých rôznych prostrediach, ale za všetkých okolností sa nechával viesť evanjeliom – či už ako putujúci kazateľ, predstavený komunity alebo biskup, pokračoval v načúvaní Bohu a svojim bratom a bol schopný rozlišovať cestu, po ktorej sa malo ísť, v rozličných súvislostiach života bez toho, aby stratil zo zreteľa jeho základnú inšpiráciu.*“

Norbert sa ponáhlal do Prémontré, pretože sa blížil sviatok Narodenia Pána. V tej dobe okolo seba zhromaždil asi tridsať bratov z radov laikov i duchovných... a poskytoval im slovo spásy, v kázňach im dával útechu a povzbudenie, aby neustupovali zo svojho šťastného zámeru a dobrovoľnej chudoby. A to, čo učil, tiež sám potvrdzoval vlastnými činmi, ako orlica, ktorá vyzýva svoje mláďatá na let. Ako múdry a prezieravý muž ich napomínal, že nemožno bez poriadku, bez rehole a bez nariadenia Otcov dokonale nasledovať príkazy apoštolov a evanjelistov. Svoj zámer zveril nie sebe alebo iným ľuďom, ale Bohu, ktorý je počiatok všetkého. Nakoniec nariadil, že majú prijať rehoľu, ktorú svojim spoločníkom dal svätý Augustín, kde sa hovorí: „*Na prvom mieste milujme Boha, a potom blížneho...*“ Jeho spoločníci, ktorí s ním boli od počiatku, sa totiž v duchu nezaoberali telesnými záležitosťami, ale všetko svoje úsilie smerovali k duchovnému životu *nasledujúc Písmo sväté a majúc Krista ako svojho Vodcu.*

Deň so svätým Norbertom:

Častejšie si cez deň pripomeniem výrok svätého Norberta:

„Život na dvore ma uspokojoval stále menej, keď som tento spôsob života opustil, pociťoval som veľkú radosť. Žil som na dvore, žil som v hodnostiach. Necením si nič tak, ako byť u Ježiša a nemilovať nič okrem neho.“

Je pre mňa Ježiš všetkým? Milujem ho nado všetko?

pre vnútornú potrebu

Kongregácia sestier premonštrátok
Trnava, 2024